

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Chivernisire.

În zilele din urmă s'au distribuit pe sate sume însemnate de bani. Statul și-a adus cu îndestulătoare munificență aminte de cei rămași și lipsiți, ca nime foame să nu sufere pe urma ostașilor plecați pe câmpiile de războiu. Au primit și cei mai săraci deodată sume frumoșele — unii poate atât, cât n'au văzut de mult laolaltă. Alții, cei mai lipsiți, au fost ajutați de concetățenii lor cu dare de mână și cu bucate.

Mai e pe deasupra și timpul culesului, timpul lucrului, când fiecare om sănătos, are câte un refugiu, de a se îngriji de pâinea de toate zilele. Se poate zice astfel, că țara nu suferă în această privință de nimic și situația generală e cât se poate de tolerabilă.

Tocmai din acest motiv este o datorință a noastră, ca să ne oprim puțin asupra acestei împrejurări. În fața noastră stă iarna și o mulțime de eventualități, pe cari desluși din negura viitorului nu le putem. În țara întreagă se dau manifeste și pastorale către poporațiune, pe care o îndeamnă, în aceste vremi critice, la cumpăt și o bună chivernisire a avutului său. Nu este timpul, ca să se împrăstie banul pe lucruri ne-
trebnice, nici averea să se risipească pe cele nefolositoare. În schimb însă sunt unele postulate, cari azi nu se văd din noianul altor datorințe de ordin mai grabnic. În primul rând stau datorii oamenilor, a căror regulare moratorul, decretat de minister, o amână la termeni mai potriviți. Ceeace se amână însă nu se șterge. Cei ce au posibilitate pot să-și reguleze afacerile oricând și e bine să o facă, ca nu cumva vremi mai neprielnice, să-l aducă în situații regretabile.

O tabără mare este țara azi, cei de pe câmpul de războiu, cu organizația și disciplina lor, cei de acasă iarăși cu a lor. Unii își fac datorința într'un fel, cei de acasă într'alt fel. Lucrul principal e, ca fiecare să-și cumpănească situația și îndatoririle sale, cărora să co-răspundă grabnic și fără șovăire. Dar să nu se uite, că în fața noastră stă iarna. Ocaziile de muncă și câștig se micșorează. Gurile celor mulți și puțini cer și atunci tot așa de mâncare, care azi este, mâne poate e mai puțină. Cumpătul și chibzuiala bună să se înstăpânească azi la fiecare vatră și în fiecare familie. Nu se poate îndeajuns stăru-i asupra acestui lucru.

Cuvântul papei.

Nul pontifice Benedict al XV-lea îndată după încoronare, conform tradiției, a dat o enciclică către toți episcopii din lume, pe care o dăm în traducere românească:

Acum, că am cuprins catedra sf. Petru, deși în deplină conștiință a insuficienții noastre la o misiune atât de înaltă, adorăm cu cea mai profundă venerațiune voința tainică a Provedinței divine, care a ridicat modesta Noastră persoană la o înălțime atât de sublimă. Și deși neîmpodobiți cu meritele de lipsă, totuș plini de încredere am primit guvernarea Locșitorului suprem, având încredere în bunătatea lui Dumnezeu și nedubitând în aceea, că Acela, care ne-a pus pe umeri sarcina cea mai grea a demnității, ne va cinsti și cu aptitudinea și puterile de lipsă.

Abia ne-am aruncat privirea depe culmea apostolică, asupra întregii turme con-crezute de Domnul grijii noastre, ne-a cuprins o groază și amărăciune, ce nu se poate spune, la priveliștea acestui războiu înfricoșat, și mare, care arată o parte atât de mare a Europei în fier și foc, înroșită de sângele creștinesc. Fără îndoială, că suntem datori față de Isus Hristos păstorul cel bun, — în locul căruia guvernăm bisersca, — cu aptitudinea, să îmbrățișăm cu sentimentul iubirii părințești, întreagă turma Lui! Dupăce, după exemplul aceluiaș Mântuitor, — trebuie să fim gata — dupăcum și suntem —, a ne da și viața pentru mântuirea turmei,

din motivul acesta intențiunea noastră puternică și hotărîtă e, — că întrucât numai cu putință, să nu neglijăm nimica, ce ar fi potrivit, ca să urgiteze sfârșitul primejdiei prezente.

Intre astfel de împrejurări, — înainte de a ne îndrepta cu enciclică, către toți episcopii, — dupăcum e obiceiul și tradiția, preoților supremi romani, la începutul activității lor — nu putem trece să nu amintim acele cuvinte ale muribundului Piu X, în veci amintitul antecesor al nostru, pe cari le-a rostit la începutul războiului, inspirate de grija și iubirea apostolică, ce a simțit-o față de neamul omenesc.

Pentru aceea, până când și noi ridicându-ne ochii și sufletul spre Ceriu, ne rugăm lui Dumnezeu, precum de viu ne-a însuflețit el la aceasta, asemenea vă îndemn, și mă adresez către toți copiii Bisericii, mai ales către aceia, cari aparțin ordinului sacru, ca necurmat să steie constanți, în singurătate să steie gata spre rugăciune umilă, în public spre adorațiuni cât mai dese, rugând pe Dumnezeu, Domnul și judecătorul tuturor, ca aducându-și aminte de îndurarea sa, să se ridice de pe capul nostru acest flagel al mâniei, cu care lovește popoarele spre a pedepsi păcatele lor.

Să ne rugăm deci, ca preacurata mamă a lui Dumnezeu, a cărei naștere preabinecuvântată o serbăm chiar în această zi, să steie în ajutorul nostru și să sprijinească rugăciunile tuturor, să reverse lumină mângâitoare asupra omenimei suferinde „ca Ingerul păcii”, căci ea a născut pe Acela, în care Veșnicul Părinte a voit a răscumpăra toate, schimbând, cu sângele preasfânt ce s'a vărsat pe cruce, toate lucrurile, atât cele de pe pământ, cât și cele din ceriu.

Iar către aceia, cari domnesc asupra popoarelor, ne adresăm cu tot deadinsul, ca în interesul fericirii societății omenesti, deja de acum să-și pregătească sufletele, pentru încetarea tuturor ostilităților. Să iea în dreaptă cumpănire, ca această viață muritoare e plină și așa de preamulte mizerii și lupte, pentruce să fie de lipsă deci, a o face și mai mizeră și mai plină de năcazuri. Cuvine-se lor a voi, ca să fie acum capăt nimicirii, ce s'a scoborit asupra noastră, și vărsării de sânge omenesc. Grăbească deci a începe pertractările de pace și a întinde dreapta frățescă. Prin aceasta își câștigă premiu înaintea lui Dumnezeu, dar vor avea merite mari și înaintea popoarelor respective, precum și înaintea întregii lumi culte.

Și să știe, că nouă, — cari în urma tulburării atât de mari a lucrurilor, simțim nu puțină greutate la împlinirea datorințelor noastre apostolice, — zic nouă, într'adevăr ne-ar face lucrul cel mai plăcut și cel mai dorit.

Dat în Vatican, la 8 Septemvrie, ziua de Sântă-Măria mică, anul 1914.

Benedict XV.

Școli populare. Ministrul de culte și instrucțiunea publică, cu datul de 2 Septemvrie 1914 Nr. 121032 a adresat inspectorilor scolastici regești, următorul ordin:

În considerarea stării de războiu, ce s'a ivit și a situației financiare îngreunată cu aceasta, pe timpul acesta nu poftesc a pertracta cererile referitoare la sistemizarea, edificarea, la străformările, ce se pot amâna și la ajutorarea susținerii azilelor de copii, precum nici celea referitoare la ajutoarele de stat, ce sunt a-se concede în scopul edificării școlilor confesionali și comunali, și în fine nici cererile referitoare la sistemi-

zarea cu ajutor de stat a unor stațiuni de învățător la școlile acum amintite, cari stațiuni de aci încolo s'ar înființa.

În conformitate cu această rețere pe domnii inspectorii scolastici, ca deocamdată să rețină cererile referitoare la acestea, și numai după terminarea războiului să-și aștearnă propunerile înaintea comisiei administrative și respective să aștearnă încoace cererile însoțite de propuneri motivate.

Publicăm acest ordin spre știre și acomodare.

Audiența contelei Tizza. Duminică în 20 Septemvrie ministrul prezident, contele Tizza, a fost primit de M. Sa într'o audiență mai lungă. După audiență, contele Tizza a mers la ministerul de externe, unde a conferit timp mai îndelungat cu ministrul de externe contele Berchtold.

Schimbarea prinsonerilor. Crucea roșie anunță, că intrând în legătură cu Crucea roșie rusească și sârbească, au căzut de acord, ca listele prinsonerilor să le schimbe reciproc.

Apropiere între Franța și Vatican. Ziarul „Journal de Genève“, primeste din Turin următoarea informație: E posibil să se restabilească legăturile diplomatice între Franța și Vatican, cari s'au întrerupt demult. Deja la înmormântarea papei Piu X, a fost de față reprezentantul lui Poincare.

Alegerea noului papă a fost adusă oficial la cunoștința președintelui Poincare. La caz când contele Mun, va intra în cabinet, atunci, împăcarea deplină între Franța și Vatican, se va accelera în mod simțitor.

Se știe, că Franța din 1906 a rupt orice legătură diplomatică cu scaunul apostolic. Știrea de mai sus arată, că Franța începe a veni iarăși la gânduri mai bune, față de reprezentantul lui Hristos și de religione. Aceasta o dovedesc de altcum și știrile, că lumea din Paris, înaltă rugăciuni pentru reușita campaniei. Până acum se pare, și-a uitat de datorința aceasta.

Războiul european.

Generalul Höfer, cu datul de 16 Septemvrie a comunicat, că Sârbii au fost alungați de pe teritoriul Sirmului și Bănatului. A comunicat și aceea, că după ofensiva cutezătoare a Sârbilor, dar, care a fost zdrobită, trupele noastre au început ofensiva și anume dinspre Bosnia, au trecut peste Drina. Pătrunderea trupelor noastre pe teritor sârbesc a provocat mari tulburări în Sârbia; trupele sârbești se rufugiază în disordine, neputând rezista focului trupelor noastre, cari le atacă din două părți, dela Sava și dela Drina. Dar se mai anunță și aceea, că colera a secerat până acum vreo patru mii vieți și că spiritul revoluționar prinde tot mai tare rădăcini în armata sârbească, care azi-mâne, amenință cu revoluție. — Știrile acestea caracterizează în deajuns stările din Sârbia.

*

Pe câmpul de luptă din Rusia e liniște. Lupte mai însemnate între Germani și Ruși nu s'au dat, — astfel ne spune comunicatul oficial german. Din Galiția se comunică, că armata rusească se pregătește spre atac într'un mod extrem de încet și precaut. După atacul din 11 Septemvrie uriașele trupe rusești, încă nu s'au mișcat, ci își împing înainte cu multă grijă corpurile de armată pregătindu-se de atacul cel mare.

*

Dela cartierul general german se comunică, că trupele germane din Franța, atacând oștirile aliate ale francezilor și englezilor, în unele puncte

au avut succese și că atacul trupelor franceze din Vogez, dar mai ales atacul dela Senones și Saales de lângă Donon, a fost respins. Mai departe amintește comunicatul, că orașul Reims e în linia de luptă franceză și că germanii sunt siliți să răspundă la focul dușmanilor, astfel că orașul are să sufere stricăciuni mari.

De pe câmpul de luptă se anunță că din 11 septemvrie ploile nu mai înceată, și acesta e motivul simplu, că evenimentele din Franța nu se succed așa de repede, ca în faza primă a războiului.

Trupele noastre au pătruns în Sârbia.

Dupăcum anunță comunicatul oficial, trupele noastre au trecut râul Drina, înaintând acum în Sârbia, cu succes deplin. Ofensiva noastră s'a îndreptat din trei direcții, de unde mai puțin s'au așteptat sârbii. Aproape deodată cu intrarea noastră în Sârbia, dinspre Bosnia, trupele noastre au alungat pe sârbii cari au trecut peste Sava, și i-au persecutat și pe teritor sârbesc, astfel încât trupele sârbești s'au retras în lăuntrul țării. E adevătat, că în unele locuri, rezistența sârbilor e înverșunată, dar până acum trupele noastre au câștigat pretutindeni învingeri superioare. Pierderile noastre sunt nelsemnate, pe când ale sârbilor sunt considerabile. Trupele noastre au cuprins satele Drenovac, Pircinovici și Sevarice. Alimentarea oștirii noastre e exemplară. Între ambele armate ale noastre, cari au tre-

cut în Sârbia pe la Sava și Drina, e legătură continuă.

*

Jertfa datorinței. Un preot ucis de șrapnel în decursul sf. liturghii.

Un călugăr franciscan cu numele Solan Matcovici, a murit zilele trecute, în momentul când își îndeplinea datorința de preot, de a servi la altarul Domnului. Când toată lumea a părăsit Semlinul la vestea, că dușmanul e aproape, călugărul a rămas liniștit la postul său. Eră servind la sf. liturgie, când un șrapnel a izbit în biserică, explodând înaintea altarului. Preotul a rămas mort pe loc.

(Budapești Tudositó).

Reimsul în flacări.

Protestul guvernului francez.

Dela cartierul general se anunță oficial cu data 21 Septemvrie, seara la 9 ore:

În luptele purtate în jurul Reimsului, am cucerit înălțimile cu poziții de fortărețe din Croanelle și în mijlocul înaintării noastre, contra Reimsului, ce eră în flacări, am cuprins localitatea Betheny.

Atacul contra liniei de întăritură dela Verdun spre est, a trecut cu succes peste Cote Lorraine, situat în partea ostică. O încercare de erumpere a inamicilor, pe frontul nord-ostic dela Verdun, a fost respinsă din partea noastră.

Spre nord dela Toul, artileria noastră a surprins prin un atac trupele franceze de acolo.

De altcum pe câmpul de luptă din Franța luptă mai mare nu s'a dat.

În Belgia și la răsărit situația e neschimbată.

(Agenția telegrafică ungară).

*

Din Baurdeaux se anunță: Germanii bombardează Reimsul și catedrala, care deja e în flăcări. Din motivul acesta, guvernul francez va trimite tuturor puterilor o notă-protest.

Luptă decizivă în Franța.

Agenția Wolf anunță: Dela cartierul general se comunică cu datul de 20 Septembrie:

În atacul contra oștirilor franceze și engleze, în unele puncte am obținut rezultate. Reims-ul e în linia de luptă franceză și noi suntem siliți să răspundem la focul dușmanului. Ne pare rău, că în urma acesteia, orașul va suferi stricăciuni. Trupele noastre au primit instrucțiuni, ca cel puțin catedrala să o cruțe, întru cât numai e posibil. La Vogesii de mijloc, dar mai ales la Senones și la Saales, lângă Donon, am respins atacurile trupelor franceze.

Pe câmpul de luptă dela ost, asi n'au obvenit evenimente.

Luptele franco-ruso-germane.

Biroul tel. ungar publică următoarele două comunicate:

Berlin 20 Sept. Marele stat major anunță din cartierul general, că la 19 Septembrie orele 9 seara situația la vest este în general neschimbată. Întregul front al armatelor anglo-franceze stă în defenzivă în pozițiuni întărite. Atacul în contra acestor pozițiuni întărite, în mai multe linii dupăolaltă, nu se poate face decât încet.

Atacul contra liniei de forturi dela sud de Verdun este pregătit.

În Alsacia trupele noastre stau dealungul graniței la o mică depărtare de forțele franceze.

La ost (luptele ruso-germane) a patra brigadă de vânători finlandezi a fost bătută la 17 Septembrie lângă Augustov. Înaintând spre cetatea Ossoviecz am luat după o scurtă luptă Graseva și Suczyczyn.

Rusia e constrânsă a lua măsuri extraordinare, în urma înaintării lui Hindenburg.

Ziarul „Vossische Zeitung“ publică o știre a ziarului londonez „Daily Mail“, care spune, că la Petersburg pregătesc măsuri excepționale, ca să poată

reține pe generalul Hindenburg, care cu o oștire de 750000 e deja pe pământ rusesc și e gata ca pășind în ofensivă să înainteze spre Varșovia; faptul acesta ar constrânge pe ruși, ca o parte considerabilă a armatelor, cari operează în Galiția, contra oștirilor austro-ungare, să o trimită contra lui Hindenburg.

Imprumut de războiu în Germania.

Biroul telegrafic ung. publică următoarea telegramă din Berlin:

Despre strălucitul succes al imprumutului de războiu se anunță în mod oficial că până în momentul de față rezultatul subscripțiunilor nu poate fi încă stabilit definitiv.

Totuș se poate zice că rezultatul subscripțiunilor primite până acum se ridică la suma de 2 miliarde și 1/2 de mărci pentru imprumutul imperiului și la peste 1 miliard pentru bonurile de tezaur, adică la un total de peste 3 și jum. miliarde de mărci.

Aceste cifre se vor mai mări și succesul depășește toate prevederile. E o probă strălucitoare de puterea financiară precum și de entuziasmul patriotic al poporului german.

Un comunicat mai nou este, că subscripțiile pentru imprumutul Germaniei a ajuns sumă de 4 miliarde 200 milioane mărci.

Neutralitatea Svediei.

Din Stokholm se comunică:

În senatul Svediei ministrul de externe a declarat, că guvernul e unanim hotărât a salvarda neutralitatea Svediei până la urmă. Toți șefii de partid au declarat, că sunt în perfectă înțelegere cu guvernul în această privință.

Acțiunea de pace a președintelui Wilson.

„Kölnische Zeitung“ e informat că Agenția Reuter anunță din Washington următoarele: Făcând președintele Wilson întrebarea la Berlin, că oare împăratul Wilhem ar fi aplicat să intre în tratative de pace, cancelarul german i-a răspuns, că aliații s'au înțeles să nu încheie pace aparte, în consecință America, dacă dorește să facă propuneri de pace să se adreseze mai întâi către aliați.

Secția românească a „Crucii roșii“.

Biroul de informație al Soc. Crucea Roșie din Budapesta, IV. Váci-utca 38, a înființat o secție românească, care dă în mod gratuit informații tuturor acelor, cari se interesează de soarta soldaților plecați în războiu. Recercările în această privință tre-

bue să cuprindă numai numele soldatului, nrul regimentului, și al companiei la care servește, anul și locul nașterii. Ori-ce alte comentarii sunt de prisos.

Răspunsul se dă în decurs de 2—3 zile în limba română.

Toate aceste corespondențe să se adreseze conducătoarei secției românești a biroului de informații dela Soc. Crucea Roșie Ungară: doamnei Hortenzia Birăușiu, Budapesta VII, Ilka-u. 36.

AVIZ.

Nr. 158/914
sem.

La Seminarul teologic din Blaj, cursurile se încep în 5 Octobrie 1914, deci prin aceasta se avizează alumnii, ca pe ziua de 5 Octobrie a. c. să se prezente în Seminar.

Blaj, la 24 Sept. 1914.

Rectoratul seminarial.

Cătră Cetitori.

Trăim timpuri excepționale și luptăm cu dificultăți mult mai mari, ca până aci, provenite din cauza războiului, ce a venit peste țeara noastră.

Cei-ce nu cunosc afacerile ziaristice, n'au nici idee de năcazurile, cu cari avem să ne luptăm. Și tocmai în vreme de aceste, când foaie și cetitori ar trebui deopotrivă mai mult și mai cu de-adînsul să se spriginească imprumutat, cu durere trebuie să constatăm, că Iubiții noștri cetitori nu își îndeplinesc îndatoririle. Am intrat deja în pătrarul ultim al anului și nici pe jumătate din abonamentii noștri nu și-au plătit încă abonamentul!... Ce să mai zicem de restanțele anilor trecuți?!.. Intr'adevăr, ne vine să desperăm de atâta ne-păsare și lipsă a sentimentului de datorință....

Binevoească ori-și-cine a socoti, că noi trebuie se plătim lucrători, tipar, hârtie, postă scl. tot cu bani gata. Și de unde? Când abia la 4—5 zile ne vine câte un biet abonament de un pătrar, sau jumătate de an!..

Rugăm pe toți abonamentii restanțieri să binevoească a-și face datorința și a ne trimite abonamentul cuvenit.

Redacția și Administrația.

Diverse.

Fiul lui Conrad de Hötendorf căzut pe câmpul de luptă. *Conrad Herbert de Hötendorf*, fiul de 24 de ani al șefului de stat major austro-ungar a căzut mort în lupta crâncenă cu Rușii, care a avut loc la *Ravaruska*. *Herbert de Hötendorf* a fost sublocotenent în regimentul 15 de dragoni.

Mari schimbări în corpul generalilor nemți. După cum se anunță din Berlin, au avut loc mari schimbări în corpul generalilor germani. Ca și motive ale acestor schimbări sunt prezentate parte cazuri de îmbolnăvire parte interesele superioare ale operării armatei. Schimbările obvenite sunt următoarele:

În locul generalului îmbolnăvit *Hausen* a fost numit general-comandant generalul de cavalerie *Von Einem*, iar în locul acestuia a fost numit de comandant al corpului VII de armată generalul de infanterie *Claer*. Generalul de artilerie *Schubert* comandantul de până acum al corpului de res. XIV a fost pus în disponibilitate și în locul lui a fost numit generalul *Stein*. În locul generalului de infanterie contele *Krichbach*, rănit, a fost numit comandant al corpului X de armată generalul de infanterie *Eben*.

Licvidarea despăgubirilor pentru caii și mijloacele de transport rechiziționate. În zilele trecute a apărut ordinațiunea guvernului Nr. 6754, privitoare la licvidarea sumelor de despăgubire pentru caii, mijloacele de transport și alte obiecte mobile, rechiziționate de armată — pe seama îndreptățiților chemați sub drapel.

Ordinațiunea din chestiune conține în esență următoarele:

Dacă asigurațiunea cassei de păstrare poștale, liberată asupra sumei de despăgubire, nu se poate înmăna însuș îndreptățitului sau reprezentantului său legal, din motiv, că acela se află sub drapel și este absent de acasă și nu a plenipotențat nici pe altul cu ridicarea banilor, atunci asigurațiunea poate fi predată și soției legitime, părinților și copiilor majoreni ai adresatului — întru cât aceștia poartă mai departe afacerea sau gospodăria celui îndreptățit. Sumele de despăgubire, licvidate în sensul ordinațiunii de mai sus, la mâna soției, a părinților și a copiilor se consideră ca plătite în persoană la mâna celui despăgubit.

Ostașilor se pot trimite pachete. Ministerul de comerț, prin ordinațiunea sa mai recentă, anunță că ostașilor plecați pe câmpul de luptă, se pot trimite pachete, căci poșta castrenă le primește și le transportă la locul destinațiunii lor. Se atrage atențiunea publicului, că în pachete nu se pot speda, decât arme, sau vesminte. Factorul postal poate pretinde desfacerea pachetului, refuzul de a arată conținutul pachetului, precum și trimiterea altor obiecte afară de cele permise, are urmarea aceea, că poșta nu mai primește pachetul pentru expediere. Greutatea maximală a pachetului poate fi cel mult 10 kg. Adresa să fie scrisă legibil și corect. Poșta nu primește răspundere pentru eventuala daună sau pentru pierderea pachetului.

Ilustrate în favorul Crucii roșii. Secția din Budapesta a Crucii roșii, ne comunică

că spitalul de rezervă de pe malul Dunării, îl susține exclusiv din venitul ilustratelor postale, puse de conducerea acestui spital în vânzare. Ilustratele frumoase, cu scene din spitale cu răniți, se vând cu 20 filibucata. Cei ce voiesc a avea astfel de ilustrate să se adreseze la biroul Crucii roșii Budapesta. — (A „Vörös kereszt“ egyesület betegnyugvó állomásának levelezőlap osztálya, Budapest VIII. Lözsef körút 34, VI 8.)

Principele George rănit. Biroul de presă al sârbilor anunță, că principele George, fostul moștenitor de tron al Sârbiei, e rănit. Comunicatul acesta dat din 20 Septembrie spune, că principele George a pornit la atac în fruntea unui batalion de rezervă și în momentul acesta un glonț dușman l-a rănit la șira spinării. Rana nu e de natură gravă. Principele rănit a fost luat în grijă de medicii militari și trimis la Krupaj.

Eroii noștri. Citim în „Românul“: Primă o scrisoare cu cuvintele medicului de stat major Czako sosit acum dela armata generalului Budermaun, din Galiciia. Și spune doctorul ungar în fața unui jude de Curie următoarele:

„Am fost de față la toate luptele de până acum ale trupelor mele. Am văzut atacurile uimitoare ale husarilor, am văzut năvala infanteriștilor unguri, dar aceea ce a făcut regimentul curat românesc al honvezilor din Deva, întrece orice închipuire! Faptele acestora nu se pot nici descrie, căci nu le-ar crede nime. Acestea trebuie văzute. Ofițerii nu-și mai puteau reține feciorii, rămăneau departe în urma lor. Iar Moșii voinici se aruncau ca niște tigrii asupra dușmanului și-l năvăleau, care cu baioneta, care cu patul puștii sau chiar cu mâinile goale! Nici închipui nu mi-am putut, că pot fi în lume oameni, cari să aibă în luptă atâta curaj și atâta bărbăție!“

Biroul tel. ung. comunică cu data de 21 Sept. între altele:

Correspondenții de războiu desmint svornurile tendențioase din sursă engleză despre atitudinea soldaților aparținători naționalităților din monarhie, înșirând luptele eroice ale acestora și camaraderia lor reciprocă plină de momente emoționate.

Se relevă cu deosebire, că regimentul 64 de infanterie, în preponderanță românesc a luptat excelent la Grodek, iar regimentul 41 din Bucovina a obținut 40 medalii de viteză.

Soldați români decorați pentru vitejia lor. O dovadă strălucită despre vitejia soldatului român în orice împrejurări ne oferă recentul ordin al ministerului de războiu c. și reg. în care se aduce la cunoștința armatei austro-ungare distingerea unor soldați din regimentul 4 de husari, regimentul 51 de infanterie și regimentul 64 de infanterie pentru vitejia lor în focul luptei.

Drept recunoștință pentru deosebită vitejie s'a conferit *medalia de aur pentru vitejie* unui singur subofițer: sergentului român *Ilie Perjescu* din regimentul de husari Nr. 4.

Pe aceleași motive s'a conferit *medalia de argint pentru vitejie* la 7 soldați distinși, între cari găsim pe următorii doi soldați români:

Sergentul major *Nicolae Roșu* din regimentul 64 de infanterie (batalionul 3) și infanteristul *I. Beneza* din același regiment,

care fiind greu rănit, a încetat la câteva zile din viață.

Dumnezeu să-l ierte!

Decorații. *Țarul Rusiei* a conferit regelui Belgiei și principelui de coroană al Sârbiei ordinul Sf. Gheorghe. Se știe, că acest ordin se conferă numai pentru merite militare.

— Președintele *Poincare* a conferit șefului statului major japonez *Hasegava* crucea legiunii de onoare.

— Prințul de coroană *Georg* și prințul *Frideric Cristian* al Saxoniei au fost decorați cu coroana de fier și crucea de cavaler al ordinului *Albrecht*.

Mulțămire publică. Subscrierul curator prim al bisericii din *Hosufalau* — *Chior* — aduce cele mai sincere mulțămiri Pr. St. Doamne: *Valeria Dr. Pinte* din *Lugoj* pentru învălitoarea de altar lucrată cu motive românești din *Bănat*, care a donat-o Sf. Biserici. Dumnezeu să primească și să răsplătească marimimosei Doamne pentru acest dar, cu care a concurs la înfrumșetare Sf. Biserici. *Daniil Coteșiu* curator prim.

Unde e turma acolo e și păstorul. Cu ocaziunea evacuării *Lembergului*, autoritățile și-au pus toate silințele, ca să îndemne pe mitropolitul rutean greco-catolic *Septycki*, să părăsească orașul. Mitropolitul însă la toate îndemmurile aceste a răspuns, că păstorul trebuie să fie totdeauna în mijlocul turmei sale de aceea a rămas în *Lemberg*. După cum spun foile din *Austria*, mitropolitul a fost luat ca prizonier de războiu și dus în *Rusia*.

Necrolog. † *Emil Rusu* dirigentul filialei „*Crișana*“ din *Hălmagiu*, a repausat Marți în 15 Septembrie a. c., în anul al 35-lea al etății sale. Rămășițele pământești s'au așezat spre odihnă vecinică, Miercuri, în 16 Septembrie a. c., la ore 3 p. m. în cimiterul comun din *Sibiu*.

Tuturor aceloră, cari în persoană sau prin scrisoare, au încercat să mă mângăie cu privilegiul nemărginitei dureri ce am suferit prin pierderea scumpului și neuitatului meu soț **George**, le exprim pe această cale cea mai sinceră mulțămire.

Mihail, la 23 Septembrie 1914.

Văd. **Eugenia Pop n. Suciu.**

Aviz școlar. La gimnaziul gr.-cat. din *Beiuș* înscrierile vor fi în 22, 23 și 24, iar prelegerile regulate se vor începe în 25 Septembrie n.; însă ceice voiesc — plătiind taxa de înscriere de 30 cor. — se pot înscrie ori în persoană ori prin scrisoare și până atunci. La școala civilă de fete din *Beiuș* înscrierea și primirea în Internat va fi din 15 până în 24, iar prelegerile deasemenea se vor începe în 25 Septembrie.

Diracțiunea gimn. și școlii civile.

Aviz. Să aduce la cunoștință publică, cumcă „*Plugarul*“ însoțire economică-comercială în *Blaj*, are de vânzare 200 vagoane lemne de fag crepate cl. I; pe cari le vinde gara *Sovata* cu prețul 120 cor. per vagon.

Cei-ce doresc să cumpere să se adreseze la biroul însoțirii în *Blaj*.

Diracțiunea.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruția.**